

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي: **زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.** زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کیده. تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۱۴)

۶ آگست ۲۰۲۲ م

۸ محرم ۱۴۴۴ هـ ق

شنبه ۱۵ زمري ۱۴۰۱ هـ ش

د سترې محکمې متحدالمالونه

د سترې محکمې د محترم مقام د هدایت په اساس نوموړی جدول چې د (جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست او د سترې محکمې د قضائې معاونیت) په مکتوب نمبر (۶۰۲) مورخ ۱۴۴۳/۱۰/۱۵ هـ ق کې درج دی، جنساً د دغه متحدالمال مل د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې تمیزونو، دپوانونو، د مرافعه او ابتدائیه محاکمو ته واستول شو تر څو د ضرورت په وخت کې شرعي او اصولي کړنې د هغې په رڼاکې ترسره شي. یادونه: په پورته ذکر شوي جدول کې د درېیو (۳) دپوانونو لپاره موضوعات تعیین شوي دي، د پاته دپوانونو لپاره او د پاته موضوعاتو د تعیین په باره کې د سترې محکمې د مرکزي تمیز د رئیس صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د مرکزي دپوانونو د رئیسانو صاحبانو لخوا جدول ترتیب شوی چې د سترې محکمې د عالي شورا تر تصویب او د مشرتابه محترم عالي مقام تر تائید وروسته به د دې متحدالمال په تعقیب تاسو ته واستول شي.

نقلوي کوم چې د هغه ځای مربوط دي.)) بناءً پورته ذکر شوی مکتوب د سترې محکمې عالي مقام د هدایت په اساس د دې متحدالمال مل په یوه ورځه کې د سترې محکمې تمیزونو، دپوانونو، مرافعه او ابتدائیه محاکمو ته واستول شو تر څو خپلې شرعي او اصولي کړنې د هغې په رڼاکې برابرې کړي. یادونه: البته د سترې محکمې د عالي مقام د ځانګړي هدایت په اساس، د محاکمو هغه مسئولین چې له یو ځای څخه بل ځای ته تبدیلیږي، د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست لخوا ورکړل شوي سیمکارتونه دې هم (د هغه پر ځای نوي ټاکل شوي) مسئول ته وسپاري ځکه چې دغه سیمکارتونه په ستره محکمې کې د شخص په نوم نه، بلکې د محکمې یا دپوان په نوم ثبت دي او په دې طریقې به د شخص په بدلېدو د محکمې نمبر نه بدلیږي.

پاڼې برخه ۴

د متحدالمال څپه: ۱۷

نېټه: ۱۴۴۳/۱۱/۱۲ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې تمیزونو، دپوانونو، مرافعه او ابتدائیه محاکمو قدرمنو منسوبینو ته! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته وبعد: د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست د محترم علماء کرامو لخوا د (دپوان جزاء، دپوان مدني او دپوان امنیت عامه) د موضوعاتو او صلاحیتونو د تعیین په موخه جدول ترتیب شوی چې بیا وروسته د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام ته د ملاحظې لپاره وړاندې شو، د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا د حکم مورخ (رمضان المبارک/۱۴۴۳ هـ ق) په اساس تائید او منظور شو.

پورته ذکر شوی جدول د (جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست او د سترې محکمې د قضائې معاونیت) لخوا د مکتوب نمبر (۶۰۲) مورخ ۱۴۴۳/۱۰/۱۵ هـ ق په توسط د دپوانونو محترم منسوبینو ته استول شوی دی.

د متحدالمال څپه: ۱۸

نېټه: ۱۴۴۳/۱۱/۱۶ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دپوانونو، مرافعه او ابتدائیه محاکمو قدرمنو منسوبینو ته! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته وبعد: د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم مقام د دفتر ریاست مکتوب نمبر (۱۷۱۸ ج) مورخ ۱۴۴۳/۱۰/۲۵ هـ ق د جناب محترم امیرالمؤمنین شیخ صاحب حفظه الله هدایت رارسېدلی چې متن د هدایت یې داسې دی:

((د سترې محکمې اړوند مسئولینو د تغیر او تبدیل په صورت کې دې هر مسئول ټول اسناد، اجناس، وسائط او بنديان چې د هغه ځای مربوط وي په پوره وضاحت سره نوي ټاکل شوي مسئول ته سپاري، تر څو نوي مسئول ته په کارونو کې هېڅ ابهام پاته نشي. هېڅ مسئول دې نقلیه وسائط د ځان سره نه

د سترې محکمې رئیس او قاضي القضاة حفظه الله د یوه پلاوي په مشرۍ بامیان ولایت ته سفر وکړ

د زناوي ټینګار وکړ. دغه راز د سترې محکمې رئیس شیخ صاحب حفظه الله او ورسره مل پلاوي د یاد سفر پر مهال د بامیان ولایت ابتدائیه محاکمو کې د مسلکي او پر شرایطو د برابرې کسانو د جذب په موخه د رقابتي ازموینې بهیر څخه له نږدې لیدنه وکړه. شیخ صاحب حفظه الله د بامیان ولایت اړوند محاکمو کې پر شرایطو د برابرې کسانو د جذب په موخه د رقابتي ازموینې بهیر تر نظارت وروسته په ۱۴۴۳/۱۲/۳۰ نېټه بیرته کابل ته راستون شو.

د سترې محکمې رئیس، د ولایت مقام د دفتر رئیس، امنیتیه قوماندان او مرستیال یې، د استخباراتو ریاست مرستیال، د استیناف څارنوالی رئیس، د استیناف او بنیاري محاکمو د دپوانونو رئیسانو او نورو مسوولینو ګډون درلود. د سترې محکمې رئیس شیخ صاحب حفظه الله په دې ناسته کې د بامیان ولایت اړوند محاکمو د ستونزو اړوندو ترڅنګ اړوند مسوولینو ته هدایت وکړ چې حقوقي او جزائې قضیو ته د شرعي احکامو او اسلامي امارت د اصولو مطابق پر ټاکلي وخت رسېدنه وکړي. شیخ صاحب د اړوند اړوندو ترمنځ پر متقابل

د سترې محکمې رئیس شیخ عبدالحکیم (حقاني) حفظه الله د یوه پلاوي په مشرۍ تېره پنجشنبه د محاکمو د ستونزو اړوندو وړاندیزونو د اورېدو په موخه بامیان ولایت ته سفر وکړ. د سترې محکمې رئیس شیخ صاحب حفظه الله د دغه سفر پر مهال د بامیان د استیناف محکمې په تالار کې د عدلي او قضائې اړوندو له مسوولینو او کارکوونکو سره ناسته وکړه. په یاده ناسته کې چې د عالیقدر شیخ صاحب حفظه الله په مشرۍ جوړه شوې وه د بامیان د استیناف محکمې رئیس، د بنیاري ابتدائیه

گزارش اجراءات دیوان رسیده گی به قضایای تجارتی

قرار صادر گردید، به تعداد (۷۰) جلد دوسیه به دلایل مختلف که ایجاب رسیده گی را نمی کرد بعد از ملاحظه اوراق، به مراجع مربوط آن مسترد گردید و فعلاً به تعداد (۲۷۶) جلد دوسیه در این دیوان موجود می باشد که به سلسله شماره و تاریخ کتاب ثبت اجراءات قضائې بالای شان اجراءات قانونی و شرعی صورت خواهد گرفت.

به تعداد (۶۸) جلد دوسیه از حکومت قبلی لاجراء باقی مانده بود، و به تعداد (۳۳۸) جلد دوسیه اعم از موضوعات تجارتی و حقوقی در دوره فعلی به منظور رسیده گی مرحله تمیز وارد این دیوان گردیده است که مجموعاً (۴۰۶) جلد ارقام را نشان میدهد. در مورد (۶۰) جلد دوسیه که قضایای تجارتی و حقوق عامه را شامل بوده تصمیم اتخاذ و

دیوان رسیده گی به قضایای تجارتی از آغاز حکومت امارت اسلامی طبق هدایت مقام ستره محکمه علاوه بر قضایای تجارتی مکلفیت و صلاحیت رسیده گی به قضایای حقوق عامه را نیز به عهده داشته، که از ابتداء تاکنون شیخ محمد عوض (مظهری) با همکاران قضائې و اداری این ریاست آغاز به کار نمودیم.

د بشري سرچينو عمومي ریاست د استخدام او سوانحو ریاست د اجراءاتو راپور

امنیت د جرایمو دپوان، د اداري فساد جرایمو ته د رسېدنې، عامه امنیت او مخدره توکو د جرایمو دپوان، د بنسټو پر وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي او د ماشومانو د تخلفاتو دپوان، د نظامي منسوبینو د جرایمو دپوان، مدني دپوان، تجارتی دپوان او دعامه حقوقو او شخصي احوالو دپوان. - چې اوس مهال د (۱۴۰۱) مالي کال په تشکیل کې صرف پنځه دپوانونه (د جزاء دپوان، مدني دپوان، د عامه امنیت دپوان، تجارتی دپوان او د نظامي منسوبینو دپوان) شتون لري او نور درې دپوانونه (د داخلي او خارجي امنیت د جرایمو دپوان، د عامه حقوقو او شخصي احوالو دپوان، د بنسټو پر وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي او د ماشومانو د تخلفاتو دپوان) ترې لري شوي دي.

په ۱۴۴۳ هـ ق کال کې د بشري سرچینو عمومي ریاست د استخدام او سوانحو ریاست، اجراییه عمومي مدیریت، د اداري پراختیا او تشکیلات امریت، د سوانحو امریت، دینابیس امریت د اجراءاتو راپور په لاندې ډول شریک شوی: **اداري پراختیا او تشکیلاتو امریت:** له ۱۴۴۳/۸/۱۳ څخه تر ۱۴۴۳/۱۱/۲۹ نېټې پورې د اداري پراختیا او تشکیلاتو امریت د افغانستان اسلامي امارت د قضائیه قوې د مقاماتو د لارښوونې په اساس د (۱۴۰۱) مالي کال په تشکیل کې لاندې تغیرات راوستي دي.

۱- د قضائیه قوې د (۱۴۰۱) مالي کال د تشکیل تقصیبات: - د سترې محکمې د ۱۴۰۰ مالي کال په تشکیل کې (۸) دپوانونه تنظیم شوي وه: د جزاء عمومي دپوان، د داخلي او خارجي

عصري زده کړې څلورمه برخه

کله چې عصري زده کړې جاړې شوي، نو دا نه ښايي چې له ديني زده کړو څخه زده کړيالان او په عموم کې ټول مسلمانان بې پروا شي، ځکه په ديني زده کړو کې د دنيا او آخرت نېکمرغي نغښتې ده او انسان سمې لارې ته برابرې او پاتې شوه عصري زده کړې، دا بيا په خپل ذات کې د دنياوي ژوند او دنياوي چارو سره تړلي دي، نو د عصري زده کړو په ترتيب او کارولو کې ټول انسانان هغه که مسلمان وي او که کفار سره مشترک دي، مگر کفار يواځې د دنياوي چارو لپاره ترې استفاده کوي او پاتې شوه مسلمانان يې بيا، لکه نورې دنياوي چارې چې د دنيا او آخرت د نېکمرغي د ترلاسه کولو لپاره استعمالوي، همدارنگه عصري زده کړې هم د همدې موخې لپاره ترلاسه کوي. د قرآن او حديثو د زده کړو څخه هدف د الله تعالی د يووالي، بنده گۍ او عبادت پېژندنه ده او د همدې موخې لپاره دنيا او دنيا کې موجود شيان پيدا شوي دي او د همدې لپاره جنت او دوزخ جوړ شوي دي. او د عصري زده کړو څخه بيا هدف فناء کېدونکي مادي گټې ترلاسه کول دي، لکه هغه وسائل چې انسان دغه موخې ته رسوي. نو څرنگه چې مسلمانانو باندې عصري زده کړې لازمي دي، ددې سره بايد ديني زده کړو ته هم توجه وکړي، د بېلگې په توگه: که يو زده کوونکی يو ساعت د عصري تعليم پر زده کړې لگوي، نو بايد دوه ساعته پر ديني تعليم مصرف کړي. اخذليک: الإمارة الإسلامية و نظامها، صفحه ۲۴۵ / ليکوال: قاضي القضاة شيخ الحديث عبد الحكيم حقاني صاحب/ ژباړن: مولوي عبد الرحيم راشد

د بشري سرچينو عمومي رياست د استخدام ...

۲- د تشكيل د تعديلاتو په اړه:

– د ۱۴۰۰ مالي کال په تشکیل کې د بهرنیو اړیکو ریاست چې د یو ریاست په شکل کې موجود و د ۱۴۰۱ مالي کال په تشکیل کې د بهرنیو اړیکو د امریت په نامه د بهرنیو، عامه اړیکو او نشراتو د ریاست د تشکیلاتي جوړښت تر چتر لاندې تنظیم شوی دی.

– د معلوماتي ټکنالوژي ریاست چې د یو ریاست په شکل یې فعالیت درلود اوس مهال د معلوماتي ټکنالوژي د امریت په شکل د اداري چارو د ریاست د تشکیل تر ساختار لاندې تنظیم شوی دی.

– د قضائیه قوې عمومي اداري امریت چې د ۱۴۰۰ مالي کال په تشکیل کې موجود و د ۱۴۰۱ مالي کال په تشکیل کې د اداري معاونیت په نامه تنظیم شوی دی.

۳- د (۱۴۰۱) مالي کال د تشکیل د تزئیداتو په اړه:

– د سترې محکمې د عالي مقام د ریاست د تشکیلاتي ساختار لاندې قضائیه معاونیت ایجاد شوی چې د هغې د تشکیلاتي ساختار لاندې د مرکزي تمیز عالي ریاست فعالیت لري چې د (جزاء، مدني، عامه امنیت، تجارتي او نظامي منسوبینو) د دېوانونو چارې رهبري کوي.

– همدارنگه د کندهار زون لپاره د تمیز محکمه جوړه شوې ده، چې د هغې د تشکیلاتي ساختار لاندې د کندهار زون د تمیز عالي ریاست فعالیت لري چې د (جزاء، مدني، عامه، تجارتي او نظامي منسوبینو) دېوانونه موجود دي او د لسو ولایتونو چارې رهبري کوي.

– د افغانستان د اسلامي امارت د محترمې کابینې د ۱۴۴۳ کال د (۲-۱) بند (۱۹) گڼې مصوبې او د سترې محکمې د عالي مقام د دفتر محترم ریاست د (۲۶۷) گڼې د ۱۴۴۳/۱۰/۹ نېټې مکتوب د وساطت په اساس د سترې محکمې د دعوت او ارشاد ریاست چې په (۸) بستونو مشتمل دی د قضائیه قوې د ۱۴۰۱ مالي کال په تشکیل کې ترتیب او تنظیم شو.

۴- د قضائیه قوې د اداري کارکوونکو او خدماتي پرسونل د دندو د لایحو په اړه:

– د قضائیه قوې د (۱۰۶۸) اداري کارکوونکو او (۱۷۴۹) خدماتي پرسونل بستونو لپاره جلا جلا د دندو لایحې ترتیب شوي دي چې د تشکیل مطابق د هرې دندې لایحې ته یو مشخص تشکیلاتي کود په نظر کې نیول شوی دی.

۵- مختلفو ادارو او وزارتونو سره د همغږۍ په ناستو کې د گډون په اړه:

– د قضائیه قوې د ۱۴۰۱ مالي کال د تشکیل د ترتیب او تنظیم په اړه د اړتیا په وخت کې مختلفو ریاستونو او برخو سره جلسې او اړیکې نیول شوي دي چې د هغو د وړاندیزونو او نظریاتو په اړه د سترې محکمې د باصلاحیته مقاماتو څخه لازمي لارښوونې ترلاسه شوې دي.

– د قضائیه قوې د ۱۴۰۱ مالي کال د تشکیل د منظوری په اړه د ریاست الوزرا د چارو ادارې په جلسو کې گډون شوی چې په هغې کې د تشکیل د تخنیکي موضوعاتو په اړه نظریات شریک شوي دي. چې په پایله کې د قضائیه قوې د ۱۴۰۱ مالي کال تشکیل احصائیه په لاندې ډول ده: قضائیه بستونه (۲۶۰۰)، اداري بستونه (۱۰۷۲) او خدماتي بستونه (۱۷۳۶). چې د ۱۴۰۱ مالي کال تشکیل عمومي احصائیه (۵۴۰۸) بستونه کیږي د منظوری لپاره د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزرا محترم مقام ته واستول شو.

دغه تشکیل د وزیرانو ریاست د محترم مقام د (۲۵۳۷) گڼې د ۱۴۴۳/۱۱/۱۹ نېټې د حکم په اساس منظور شو، له منظوری وروسته اړونده ریاستونو ته د خبرتیا په موخه واستول شو.

د سوانحو امریت:

۱- د ۹۰۵ جلدو سوانحو دفتر ترتیب، بېلا بېلو ادارو ته د ۳۸ جلدو سوانحو دفتر استول، د ۳۸ جلدو سوانحو دفتر د دورو تثبیت چې نورو ادارو ته ولېږل شول، د لوړو زده کړو له وزارت څخه د سترې محکمې د ۳۷ منسوبینو د تحصیل په اړه معلومات او اړوند ادارو ته د ۳۷ کسانو د تحصیلي اسنادو تکثیر.

۲- د ۲۰ جلدو سوانحو دفتر مطالبه، د ۲۰ جلدو دفاترو د اسنادو او سوابقو بررسی چې له نورو ادارو څخه رالېږل شوي دي، د ۶۱۳۲ مکتوبونو ارسال او مرسل، د ۲۱۷۰ مکتوبونو رسید او ۲۵۰۰ کسانو ته د قلمي سوانحو لېږل.

۳- د قلمي سوانحو د ۳۰۰۰ فورمو چاپ، قلمي سوانحو ته بیاکنته، د ۱۸۳ سوانحو لپاره د کارت ترتیب، د ۲۷۰ اداري کارکوونکو د قدم اخیستو (ارتقا قدم) معامله، د سوانحو ادارو ته د ۳۷۰ بېلابېلو مکتوبونو او ۲۰ فورمونو معامله کول او اندراج کتاب ته د ولایتي اجیرانو د سوانحو د خلاصې د ۵۵ فورمونو معامله کول.

۴- د صحافت په موخه د ۲۳۰ جلدو سوانحو دفتر لېږل، د ۹۰۵ جلدو قضائیه او اداري سوانحو دفتر اندراج، د اړشیف له امریت څخه د ۲۰ جلدو سوانحو دفتر مطالبه او د سوابقو د ساتنې او مراقبت په موخه د نوو گومارل شوو کارکوونکو د اسنادو د ساتنې لپاره د ۱۷ پایې الماریو ځای پر ځای کول.

د سوانحو امریت د حاضرۍ عمومي مدیریت:

۱- د حاضرۍ کتاب ته هره میاشت د سترې محکمې د مرکزي ادارو د ۵۶۹ قضائیه، اداري او خدماتي منسوبینو د شهرت رسول، د رخصتیو د تنظیم په موخه د سترې محکمې د ۵۶۹ منسوبینو د ضرورت، مرضۍ او تفریح د رخصتیو محاسبه او مېزان، او د سترې محکمې د ۱۸ مرکزي ریاستونو د منسوبینو د سهار او مازیکر مهال حاضرۍ د لاسلیک لپاره په مېزونو د حاضرۍ د کتابونو تنظیم او ترتیب.

۲- د حاضرۍ د کتابونو نظارت او کنټرول، هره ورځ د ناسوب کارکوونکو د حاضرۍ معامله، د معاشونو او اضافه کاري د اجراء لپاره عمومي مالي او اداري ریاست ته د سترې محکمې د ۵۶۹ قضائیه، اداري او خدماتي منسوبینو د حاضرۍ راپور ورکول او له بست څخه د انفصال په موخه د استخدام امریت ته د ۲۵ اداري او خدماتي کارکوونکو د شهرت لېږل.

۳- د ولایتونو استیناف محاکمو او مرکزي ریاستونو ته د کاري ساعتونو د پیل او پای په اړه د متحدالمآلانو او مکتوبونو تکثیر، د ۲۶۶ ناروغۍ، ضرورت او تفریحی رخصتیو د روغو معامله، د حاضرۍ په کتاب کې له ۶۰۰ د ډېرو کسانو د مقرری، تبدیل او له دندې د انفصال د ۲۰ فورمونو معامله، د قانوني رخصتی د اخیستو لپاره د گټورو مشورو شریکول او د تددیق او اجراءاتو په موخه د تددیق او مطالعاتو ریاست ته د کارکوونکو د جوړ شوي طرزاعمل د مسودې لېږل.

دینایس امریت:

۱- د یوه، یوه قضائیه او اداري ډیپتایس جوړول، په ټوله کې د مرکز په گډون د ۲۸ ولایتونو د ۱۸۰۳ د قضائیه منسوبینو ۲۰ فورمونو ثبت او رسول، اداري ډیپتایس ته د مرکز په گډون د ولایتونو او ولسوالیو د اداري کارکوونکي

د ۲۰ فورمونو ثبت او رسول، اداري او قضائیه ډیپتایس ته د مرکز او ولایتونو د انفکاک د ۲۰ فورمونو ثبت او رسول او د اداري کارکوونکو د ارتقاء قدم د پانېو ثبت او رسول.

۲- قضائیه ډیپتایس ته د قضاتو د سوانحو دفتر رسول او ثبت، د ریاست الوزراء ملي احصائیه ته د لومړۍ کاري ربعي د راپور جوړول او ترتیب، په پنځو کټگوریو (د عالي شورا غړي، د سترې محکمې قاضیانو ته شین رنګ، اداري کارکوونکو ته آبي رنګ، خدماتي کارکوونکو ته سپین رنګ، دولتي ادارو، ملي او نړیوالو موسساتو د همکارانو ته سپین رنګ) کې د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې منسوبینو ته د هويت کارتونو ډیزاین او ترتیب.

۳- قضاتو ته ۲۷۰، اداري کارکوونکو ته ۳۳۰ د هويت او خدماتي کارکوونکو ته ۲۰۰ د هويت کارتونو وپش او ترتیب.

د استخدام امریت د قضاتو د استخدام عمومي مدیریت:

۱- د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله د فرمانونو مطابق ۱۵۰ قاضیانو ته د ۲۰ فورمونو ترتیب، د افغانستان اسلامي امارت ریاست الوزراء محترم مقام ته د حکم اخیستو په موخه د ۲۱۶۷ قضاتو د مقرری د ۱۵ وړاندیزونو ترتیب، ۲۳۱۷ تازه مقرر شوو قضاتو ته د ۲۰ فورمونو ترتیب، هر کس ته شپږ قطعي او په ټوله کې ۱۳۹۰۲ قطعي ۲۰ ترتیب او له صادرېدو وروسته اړوند مراجعو ته لېږل شوې دي.

۲- په ۱۱ جلدو کې د تازه مقرر شوو قضاتو د اندراج دفتر ترتیب او تنظیم، په اندراج دفتر کې د ۱۴۰۱ مالي کال د تشکیل د قضائیه بستونو تسوید، د قضاتو د اندراج دفتر کې د تازه مقرر شوو قضاتو د ۲۰ فورمو معامله، د سترې محکمې د عالي مقام د منظوری لپاره د ۲۳ هغو قاضیانو انفصال او انفکاک اړوند وړاندیزونو برابرول چې په دنده کې غایب وو، له صادرې او تکثیر وروسته د انفکاکي او انفصالي ۳۳ قضاتو د ۲۰ فورمونو ترتیب او تهیه او اړوند مراجعو ته د هغه تکثیر.

۳- ۲۳۱۷ تازه گومارل شوو قضاتو ته د استخدام د دفاترو ترتیب او تنظیم، ټولو اړوند مراجعو ته د متحدالمال په شکل د سترې محکمې د عالي مقام د هدایاتو د مکتوبونو ترتیب او تکثیر، د اجراءاتو په موخه اړوند شعبو ته د ریاست الوزراء د تصویبونو تکثیر او رسول، د ۲۵۸ نووگومارل شوو قضاتو د استخدام اړوند اسنادو ویش او برابرول.

۴- د هغو قضاتو او اداري کارکوونکو د استخدام دفاترو ترتیب چې د تشکیل له مخې یې بستونو تنقیص شوي، د ۱۰۱۰ کسانو د ۲۰ فورمو، وړاندیزونو، استعلامونو او مکتوبونو صادره او واره، مافوق امریت ته د ریعوار، میاشستي او کلني فعالیت د دقیق راپور ورکول، ارتقای ظرفیت ریاست ته د شپږ میاشستي ارزونې لېږل او د کلني پلان ترتیب او جوړول، د مراجعینو اړیکو ته ځواب ورکول، د افغانستان اسلامي امارت د چارواکو د احکامو، فرمانونو، تصاویبو او نورو محرمو اسنادو د ساتنې او مراقبت په موخه د دفاترو ترتیب او برابرول.

۵- د ټولو هغو وړ او پر شرایطو برابر کسانو د نوملړ برابرول چې د قضاء په ازموینه کې بریالي شوي دي، پر شرایطو د برابر هغو کسانو د غوښتنلیکونو ثبت چې په ازموینه کې گډون کوي، دغه راز د قضائیه، اداري او خدماتي کارکوونکو د تبدیل، انفکاک او مقرری په موخه

مرجع ته ولېږل شي.

کومې دوسې چې د استیناف او تمیز لخوا نقض کیږي باید د ابتدایه او استیناف لخوا ورته په اجراءاتو کې لومړیتوب ورکړل شي. دوسې باید به مجلد شکل ترتیب او فهرست او بیا بعدی مرجع ته واستول شي. عرایض باید وکتل شي که په شرایطو برابر وي بیا اجراءات

گزارش بازدید از مدیریت زندان ولایت کندز

به تاریخ ۱۴۰۱/۴/۱۱ مولوی نور محمد (نوری) رئیس عمومی محکمه استیناف ولایت کاندز با همراهی محمد اسماعیل (وهاج) نماینده فرماندانی امنیه کاندز، قاری عزت الله (زاهد) معاون ریاست استخبارات کندز از مدیریت زندان کندز نظرات به عمل آورد.

در زندان کندز به تعداد ۲۴۳ نفر زندانی بوده از جمله ۳۳ تن آن از طبقه اناث و بقیه از طبقه ذکور بوده اند، در مورد وضعیت معیشتی، صحی و برخورد مسؤولین زندان از

وریاندې وشي.

د محکمې لخوا چې کله طرف د دعوی را جلب کیږي باید اجرائیه اداره ورباندې جدي عمل وکړي. له دې وروسته د ناستې گډونوالو خپل مشکلات مطرح کړل چې د حل په موخه یې لازم هدایات ورکړل شول. په پای کې غونډه د دعوا په وپیلو سره پای ته ورسېده.

زندانیان معلومات گرفته شد، کدام مشکل جدی به نظر رسید که به رفع آن پرداخته میشد.

دوسیه های زندانیان در دواوین استینافی، دواوین محکمه ابتدایه شهری، ریاست محکمه ابتدایه منسوبین نظامی زون کندز، تعداد از محاکم ولسوالی های کندز، ریاست محترم عالی تمیز مرکزی و ځارنوالی استیناف تحت غور محاکماتی و یا هم تحت تحقیق و بررسی است.

مرجع ته ولېږل شي. کومې دوسې چې د استیناف او تمیز لخوا نقض کیږي باید د ابتدایه او استیناف لخوا ورته په اجراءاتو کې لومړیتوب ورکړل شي. دوسې باید به مجلد شکل ترتیب او فهرست او بیا بعدی مرجع ته واستول شي. عرایض باید وکتل شي که په شرایطو برابر وي بیا اجراءات

د زابل ولایت مرافعه محکمې په ریاست مقام کې اداري غونډه تر سره شوه

د ۱۴۴۳ هـ ق کال د ذوالحجې میاشتې په ۱۷ مه نېټه د زابل ولایت د استیناف محکمې په ریاست مقام کې د دې محکمې د رئیس شیخ نقیب الله (اخذزاده) په مشرۍ اداري ناسته ترسره شوه.

په دې ناسته کې د مرافعه محکمې د ټولو دېوانونو رئیسانو او استازو، د شهري محکمې استازي او د مرافعه محکمې اړوند امرينو گډون درلود. غونډه د قرانکریم د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت سره پیل

شوه، ورپسې د مرافعه محکمې رئیس پرانیستونکې وینا وکړه، د خپلو خبرو په پیل کې یې د غونډې ټولو گډونوالو ته ښه راغلاست ووايه، د الله (جل جلاله) له ستر دربار څخه یې هیله وکړه چې موږ او تاسو ته را سپارل شوي مسوولیت کې مو کامیاب او بريالي کړي.

نوموړي زیاته کړه، چې موږ اوتاسو د اسلامي امارت د مسوولینو له خوا د زابلي ولس د خدمت لپاره په کار گمارل شوي یو نو باید پر پوره صداقت او ایماندارۍ سره دې

جلسه هماهنگی ادارات عدلی و قضائی ولایت غور

په تاریخ ۱۴۴۳/۱۲/۲۲ تحت ریاست مولوی سخی الرحمن «فایز» رئیس محکمه مرافعه این ولایت جلسه هماهنگی ادارات عدلی و قضائی ولایت غور در دفتر ریاست محکمه مرافعه تدویر یافت.

در این جلسه مولوی احمدشاه (دین دوست) والی غور، مفتی عبدالهادی (امین) رئیس استخبارات، شیخ عبدالکریم «صمیم» رئیس څارنوالی مرافعه ولایت غور، رؤسا و نمایندهگان قوماندانی امنیه، آمریت جنائی، څارنوالی نظامی، آمریت محبس، ریاست عدلیه، رئیس و اعضائ محکمه ابتدائیه شهرى حضور داشته‌اند.

این جلسه با تلاوت چندى از آیات کلام الله مجید آغاز شد. سپس رئیس محکمه مرافعه ضمن خوش آمدید به همه اعضائ جلسه، اجندای از قبل تهیه شده را در جلسه ارائه داشت.

که بعد از بحث و تبادل نظر و نتیجه گیری توسط رئیس محکمه مرافعه در مورد هر کدام هدایات ذیل را صادر فرمود. ● در مورد تعیین سرنوشت محبوسین که تاکنون سرنوشت شان تعیین نگردیده بود، طبق بررسی هیئت ولایتی و مطابق

هدایت عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله) تشخیص و به دېوان‌های محاکم مربوطه هدایت گردید تا ظرف ۱۰ روز سرنوشت شان را تعیین نمایند.

● اخیراً ذریعه مکتوب به تمام محاکم مرکز و ولسوالی‌ها هدایت داده شد تا لیست دوسیه‌های حدود و قصاص و تعزیرات را جمع آوری و به دسترس ریاست مرافعه قرار دهند، که لیست متذکره طی دو روز از تمام محاکم جمع آوری و به دسترس قرارگرفته است. منبهد دوسیه‌های مربوطه به حدود و قصاص به اساس لیست جمع آوری شده از محاکم در اولویت کاری قضات محاکم مربوطه قرار داده خواهند شد.

● آمریت محترم جنائی و ریاست محترم څارنوالی در معیاد معینه طبق اصول، دوسیه‌های جزائی را به اسرع وقت تحقیقات خود را تکمیل نموده به محاکم ارسال نمایند.

● در تمام ولسوالی‌های ولایت غور ادارات څارنوالی و حقوق فعال باشند.

● ریاست محترم عدلیه مکلفیت دارد طبق اصول به اصلاح عریضه نویس‌ها اقدام نمایند و در رابطه به تمام وکلای مدافع با تفاهم به وزارت محترم عدلیه اقدام نموده وکلای جدید را

دریدلې ولس ته خدمت وکړو ، د سترې محکمې محترم عالی مقام د مسوولینو له خوا د کار لپاره د تعیین شوي مهال ویش سره سم د خپلو آمرینو په پوره اطاعت سره باید پر ټاکلي وخت وظیفې ته حاضر او پر ټاکلي وخت له وظیفې څخه ولاړ شو.

د غونډې په پای کې د ادارې اړوند د ځینو موضوعاتو په اړه پرېکړې هم وشوې، غونډه د اختتامیه دعا په کولو سره پای ته ورسېده.

توظیف و راجستر نمایند.

● قوماندانی محترم امنیه در انتقال محبوسین از ولسوالی‌ها با آمریت محبس همکاری نماید.

● تمام دوسیه‌های مربوط با افراد نظامی بدون تأخیر به څارنوالی نظامی احواله گردد، در این قسمت هیچ گونه وسیله و واسطه از طرف مسئولین مربوطه پذیرفته نشود.

● افرادی که از طریق محاکم و څارنوالی محکوم به حبس و یا توقیف می‌گردند، مسئولین محترم محبس آن را تسلیم و در تحت حبس قرار دهند.

● قوماندانی محترم امنیه راجع به جلب و احضار متهمین مسئول بوده در قسمت احضار شان هیچگونه غفلت صورت نگیرد.

● جهت جلوگیری از فساد و دفاع از مظلومین هیچ مجاهد و مسئول از مجرمین دفاع و وساطت ننمایند.

● مسئولین مربوطه غیر مستقیم به مجرمین تلقین انکار از جرم را نمایند.

● اسناد و قبالة دست داشته افراد و اشخاص توسط محاکم به دقت بررسی و تحقیق شود، راجع به صحت و سقم اسناد مذکور تصمیم بگیرند.

آمر وثایق حوزه پنجم شهر کابل با عریضه نویسان جوار محاکم وثایق جنگلک جلسه برگزار کرد

۲- کمیشن کاری جرم بوده و عریضه نویسان جزء پول تحریر عریضه حق گرفتن پول اضافی را ندارند، رفت و آمد بی‌مورد عریضه نویسان به داخل محکمه وثایق مجاز نیست و عریضه نویسان مکلف اند تا شهرت مکمل خود (اسم، محل کار، نمبر جواز و امضاء) را درج عریضه نمایند.

۳- عرایض مغلط پیچیده که از توان عریضه نویس بالا است تحریر نکند؛ چون باعث سرگردانی مراجعین و ضیاع وقت محکمه می‌گردد.

۴- در صورت عدم موجودیت تذکره اصلی اسناد و عدم

موجودیت شخص عارض عریضه تحریر نگردد.

۵- عریضه نویسان یک نفر خویش را به عنوان نماینده تعیین و یک کاپی جواز خویش را تسلیم نماینده بدارند.

۶- پول عریضه طبق لایحه محکمه اخذ گردد، عریضه نویس که جواز کار آن به محکمه وثایق نباشد عریضه تحریر نمایند و عریضه نویسان مشوره غلط و بی‌مورد به مراجعین ندهند.

در اخیر همه عریضه نویسان خود را مکلف به رعایت رهنمود فوق دانسته و تعهد سپردند که با محاکم همکار می‌باشند و جلسه با دعائیه خیر خاتمه یافت.

د بلخ د استیناف محکمې عمومي رئیس د زندانونو د لیدنې لپاره گډ پلاوی جوړ کړ

ولایت د محبوسینو صحي اوضاع ښه ده او هغه دگوتو په شمېر محبوسین چې روغتیایي ستونزې یې لرلې د محبس عمومي مدیریت ته یې د ستونزو د حل په اړه سپارښتې وشوې.

د بلخ ولایت د مرافعه محکمې د ریاست لخوا د گډ پلاوي د راپور په اساس د بلخ ولایت د ښاري ابتدائیه محکمې ریاست ته د بلخ ولایت د ولسوالیو ابتدائیه محاکمو، د یاد ولایت د استیناف څارنوالی ریاست، د بلخ ولایت امنیتي او کشفی ارگانونو ته بېلا بېل مکتوبونه واستول شول ترڅو د زندانیانو دوسیو ته ژر تر ژره رسېدنه وشي، په اصولي ډول ورته حلاره پېداشي.

د بلخ د استیناف محکمې عمومي رئیس «ابوالوفاء» وویل چې د بلخ ولایت ولسونه او مجاهدین د قدر وړخلک دي، د اسلامي امارت او شرعي نظام د حاکمیت لپاره یې بېساري قربانی ورکړي او یوازینی موخه یې د اسلامي نظام حاکمیت وه، اوس چې په ټول هیواد کې اسلامي نظام حاکم شوی نو دا نظام له مور کار او خدمت غواړي او په گډه به خدمت ورته کوو.

د استیناف محکمې رئیس ټولو اړوند کارکوونکو او ارگانو ته هدایت وکړ چې خپلو کارونو ته متوجې شي، د هیچا تر اغېز لاندې رانشي او شرعي فیصلې وکړي.

یاده غونډه د مفتي عبدالغفار «رباني» لخوا حاکم نظام ته د بقاء په دعای پای ته ورسېده.

د یادونې وړ ده چې ریاست الوزراء محترم مقام په نمبر

په تاریخ ۲۱ شعبان ۱۴۴۳ جلسه عریضه نویسان جوار محاکم وثایق پنجگانه شهر کابل تحت ریاست قاری وحید الله «فرقانیار» آمر وثایق حوزه پنجم شهر کابل دایر گردید.

در این جلسه ضمن مطالبه کتبی شهرت عریضه نویسان و تعیین یک تن به عنوان نماینده آنها راجع به چگونگی تحریر عرایض مراجعین بحث و تبادل نظر صورت گرفت که در نتیجه رهنمود کاری ذیل برای آنها تفهیم گردید:

۱- تحریر عرایض بدون جواز عریضه نویسی مجاز نمی باشد، استفاده از عرایض جعلی جرم پنداشته می شود و استفاده از جواز تاریخ تیر شده ممنوع می باشد.

ننگرهار ولایت کې درېو مجرمینو ته

تعزیري سزا ورکړل شوه

نن یکشنبې ۱۴۴۳/۱۲/۱۲ هـ ق نېټه باندې د ننگرهار ښاری محکمې د جزاء دېوان لخوا درې کسان د نامشروع اړیکو په قضیه کې په جزا محکوم شول.

یاد مجرمین په یو کور کې بغیردکوم مجرم سره ونیول شول، ابتدائي حالاتو کې یې د قوماندانی په محضر کې په خپل عمل اعتراف کړی و؛ خو په قضائي جلسه کې د خپل کړي عمل څخه منکر وو، البته په دې اساس چې دوی په یوه کور کې د غیرمجرم سره نیول شوي وو مجرم وپېژندل شول.

په ۱۴۴۳/۱۲/۲۷ هـ ق نېټه قضائي جلسه کې حکم وشو چې یاد مجرمین په تېر حبس سربېره هر یو د ۳۹-۳۹ درې تعزیرا ووهل شي، یادو مجرمینو د جزا دېوان په حکم قناعت وکړ.

او په ۱۴۴۴/۱/۲ هـ ق نېټه یاد مجرمین په عام محضر کې د ښاري محکمې د رئیس مولوي امان (حقاني) له لوري هر یو تن ۲۵ ډرې او د ښاري محکمې د جزاء دېوان د رئیس مولوي امین کلاب امین له لوري هر یو ۱۴ ډرې ووهل شول، چې په ټوله کې هر مجرم ته ۳۹ ډرې تعزیري جزا ورکړل شوه.

د زابل ولایت شاه جوی ولسوالی

شرعي ابتدائیه محکمې لخوا

مجرمینو ته تعزیرات ترسره شول

په ۱۴۴۳/۱۱/۱۱ نېټه د زابل ولایت په شاه جوی ولسوالی کې د یادې ولسوالی د محکمې له لوري درې تنه نارینه وو ته د زنا او لواطت په جرم او یوې زنانه ته د زنا په جرم تعزیرات ورکړل شول.

یاد تعزیرات په داسې حال کې ترسره شول چې د دې ولسوالی د محکمې رئیس او غړو، دامریالمعرف مدیر، د استخباراتو مدیر، د امنیتیه قوماندانی، جیدو علماء کرامو او د شاه جوی ولسوالی زرهاوو ولسي خلکو گډون کړی و.

په پیل کې د محکمې د رئیس له لوري ټولو گډونوالو ته د اسلام د مبارک دین په رڼاکې د اسلامي احکامو د جاري کېدو پر اهمیت باندې خبرې وکړې، ورپسې گڼو علماء کرامو او د اسلامي امارت مسوولینو هم د رابلل شوې غونډې په ارتباط خبرې وکړې.

په پای کې د شاه جوی ولسوالی د محکمې لخوا چې هر مجرم په ۳۹ درو وهلو سزا سره محکوم کړل شوی وو تعزیر شول، د یادو مجرمینو له جملې څخه یې یو تن ته د ۳۹ درو وهلو سربېره د څلورو میاشتو تنفیذې بند سزا هم ور کول شوه.

د یادو تعزیراتو په ترسره کېدو سره د شاه جوی ولسوالی د اسلامي امارت مسوولین او اوسېدونکي ډېر خوښ شول، د دوی په وینا ترڅو په راتلونکي کې خلک له داسې ناوړه افعالو څخه ځانونه وساتي.

په کندهار ولایت کې مجرمینو ته د تعزیراتو ورکولو راپور

د موټر سایکلو غلاوې کړې وې او بالاخره د مجاهدینو لخوا گرفتار شوی و، دغه مجرم د محکمې لخوا د خپل جرم په وجه په یو کال حبس او (۳۹) درو تعزیري سزا محکوم او نن مجازات شو،

درېیم مجرم چې له یوه دوکان څخه یې پیسې غلا کړې وې او د مجاهدینو لخوا نیول شوی و، او پیسې یې مجاهدینو بیرته خپل مالک ته سپارلې دي، دغه مجرم د محکمې لخوا د خپل جرم په وجه په (۶) میاشتې حبس او (۳۵) درو تعزیري سزا محکوم او نن مجازات شو.

څلورم مجرم چې پردی نامحرمې ښځې ته یې لاس وراچولی و او د زنا مطالبه یې ځینې کړې وه، او بالاخره د مجاهدینو لخوا ونیول شو، نن د محکمې له طرفه په شپږ میاشتې بند او (۳۵) درو تعزیري سزا محکوم او نن مجازات شو.

په کندهار ولایت کې مجرمینو ته د تعزیراتو ورکولو راپور

په ۱۴۴۳/۱۲/۱ هـ ق نېټه په کندهار ولایت کې څلورو مجرمینو ته د مرافعې محکمې د جزاء دېوان لخوا تعزیري سزاوې ورکړل شوې.

د یادو مجرمینو له ډلې یوه ته یې چې دکندهار ښار اړوند عینومینه سیمه کې په رڼا ورځ یوه قلف کور ته وړ اوښتی و او یوه د سرو زرو غاړه کې یې غلا کړې وه، مجاهدینو د یاد مجرم تر نیولو وروسته دغه غلا شوې غاړه کې بیرته خپل مالک ته سپارلې وه او مجرم یې محکمې ته حاضر کړی، چې د محکمې لخوا په یو کال قید او (۳۹) درو تعزیري سزا محکوم شوی و او نن په ۱۴۴۳/۱۲/۱ نېټه په یوه عام محضر کې په درو ووهل شو.

دویم مجرم د کندهار ښار په چوک مدد سیمه کې درې

د سترې محکمې متحدالمآلونه...

د متحدالمآل ګڼه: ۱۹

نېټه: ۱۴۴۳/۱۲/۲۵ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

وبعد: د افغانستان اسلامي امارت د وزیرانو شورا په تاریخ ۱۴۴۳/۱۰/۱۶ هـ ق مصادف ۱۴۰۱/۲/۲۶ هـ ش دکابینې په غونډه کې د مصوبې نمبر (۳۳) د لومړۍ پرېکړې په اساس داسې هدايت وکړ:

((د سترې محکمې د دارالانشاء د رئیس مفتي عبدالرشید سعید صاحب په مشرۍ د اراضی ادارې د قباله جاتو رئیس، د مالیې وزارت د املاکو رئیس، د عدلیې وزارت د قضایای امارت رئیس، دکابل ښاروالی د استازي او اړونده متخصصینو په ګډون پلاوي ته دنده سپارل کېږي، چې د شرعي قبالو د وېش څرنگوالي او په هغه کې د جعل او تزویر څخه د مخنیوي په هکله طرحه جوړه او د کابینې غونډې ته وړاندې کړي.))

د افغانستان اسلامي امارت دکابینې د پورته ذکر شوې پرېکړې د هدايت مطابق د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست رئیس، مفتي عبدالرشید (سعید) په مشرۍ، د اراضی ادارې د قباله جاتو محترم رئیس، د مالیې وزارت د املاکو محترم

رئیس، د عدلیې وزارت د قضایای امارت محترم رئیس، دکابل ښاروالی محترم استازي او د نوموړې اداراتو اړونده متخصصینو په اشتراک د سترې محکمې په دارالانشاء ریاست کې متعددي غونډې ترسره شوې چې په نتیجه کې (د قبالو د ویش د څرنگوالي، د جعل او تزویر د مخنیوي کړنلاره) په نه ویش (۲۹) مادو کې ترتیب شوه او په تاریخ ۱۴۴۳/۱۱/۲۸ هـ ق مصادف ۱۴۰۱/۴/۶ هـ ش د افغانستان اسلامي امارت دکابینې غونډې ته وړاندې شوه چې په اړه یې دکابینې دنمبر (۳۹) مصوبې لومړۍ پرېکړه داسې وشوه: ((د قبالو د وېش څرنگوالي، د جعل او تزویر د مخنیوي کړنلاره تصویب ده. محکمو او اړونده ارګانونو ته دنده سپارل کېږي چې د همدې کړنلارې له مخې د قبالو ویش ترسره کړي.))

پورته ذکر شوې کړنلاره چې د افغانستان اسلامي امارت دکابینې دنمبر (۳۹) مصوبې مورخ ۱۴۴۳/۱۱/۲۸ هـ ق مصادف ۱۴۰۱/۴/۶ هـ ش د لومړۍ پرېکړې په اساس تائید شوې، د دې متحدالمآل مل په (۸) ورځو کې د افغانستان اسلامي امارت ټولو تمیزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شوه ترڅو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړنې ترسره شي.

یادونه: دکابینې د ترتیب لپاره به ځانګړې ورځې د ترتیب او تنظیم څخه وروسته اړونده مراجعو ته واستول شي ترڅو قبالې د هغه مطابق په الکترونیکي ډول ترتیب کړي.

پروان کې د عدلي او قضائي ناستې راپور

ده، توقیف، تحقیق او تعقیب یې د مربوطه څارنوالۍ اړوند دي» په اړه بحث وشو

دویمه برخه: «د ښاري محکمې د عامه امنیت دېوان جرمي اجناس او مدارک چې وسله، د نشه یي توکو بېلابېل ډولونه او الکولي مشروبات په کې شاملېږي د ۱۴۴۳/۱۱/۲۷ نېټې د (۱۹۶) شمېرې مکتوب له لارې له اړوند څارنوالۍ غوښتي دي، خو د ښاري محکمې جزاء دېوان تر اوسه جرمي مدارک له څارنوالۍ نه دي غوښتي.

دیادو موارد په اړه د ښاري محکمې د عامه امنیت دېوان رئیس مولوي فضل رباني خبرې وکړې وویل: ((کله چې عامه امنیت دېوان ته د دویمه وارېدېږي، د جرمي مدارکو د معایناتو نتیجه یې نه وي موجوده او له ډېر وخت وروسته مور ته رسېږي، که منتظر پاتې شو د دویمې وخت پای ته رسېږي او تاسو ته غوره معلومه ده ترڅو چې جرمي توکي او مدارک له دویمې سره ضمیمه نه وي مور عادلانه حکم نشو کولای، په دې خاطر چې ایا په دویمه کې شامل توکي واقعیت لري یا بل څه دي، که د جزاء دېوان جرمي مدارک نه غواړي ځواب یې د دوی اړوند دی، چې د ځواب په اړه یې د استیناف څارنوالۍ استازي حمیدالله وویل: کله چې مور ته د نشه یي توکو دویمه راجع شي او مدارک یې تشخیص نشو کړای، چې ایا پوډر دي او که بل څه؟ له دې امله هغه په رسمي ډول د نشه یي توکو ریاست د لابراتوار ځانګې ته راجع کېږي چې د یادو نشه یي توکو د نوعیت په اړه په جلا فورم کې معلومات راکړي، دغه بهیر یو څه وخت ته اړتیا لري، او له دویمې سره هم مهاله یې نشو لېږلای، په هر صورت په دې برخه کې توجه کېږي چې د هدايت مطابق جرمي مدارک هم له دویمې سره یو ځای ولېږل شي.))

دغه راز د اجنبا مطابق د عدلیې ریاست د وړاندیزونو په اړه هم خبرې وشوې چې په هغه کې یې داسې لیکلي دي: الف: پیشنهاد کېږي چې د عامه حقونو اړوند دعوی ته د ژر رسېدنې په موخه اړوند مرجع ته هدايت وشي. ب: د مرکز په ځانګړې توګه ولسوالیو مسوولین باید د امارت د ځمکو د استرداد، د امارت د ملکیتونو د غضب څخه د مخنیوي او عامه حقونو برخه کې هڅې وکړي، هغه کسان چې د قانوني اسنادو له مخې ادعا لري باید دغه ډول قضیې د امارت د قضایاوو ادارې ته راجع شي، ترڅو د محاکمو په حضور کې د امارت له ملکیتونو قانوني

په ۱۴۴۳/۱۲/۷ هجري قمري نېټه د پروان د استیناف محکمې د رئیس شیخ القرآن و الحدیث محمد قسیم (محمدی) په مشرۍ د دې محکمې په تالار کې عدلي او قضائي ناسته ترسره شوه.

په دې ناسته کې د استیناف دېوانونو رئیسانو، د ښاري محکمې رئیس او د اړوند دېوانونو رئیسانو، د څارنوالۍ ریاست او عدلیې ریاست استازو او د محبس رئیس ګډون درلود.

یاده ناسته د اسنادو، وثایقو او مخزن د سرپرست امر مولوي احمدولي (نحاس) لخوا د قرانکریم د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه، ورپسې د استیناف محکمې رئیس لنډه وینا وکړه او د علي او قضائي ارګانونو ترمنځ د دغه ډول ناستو ترسره کېدل یې ګټور وبلل.

نوموړي وویل، د دغه ډول ناستو د ترسره کېدو په نتیجه کې د موجوده ارګانونو د کاري بهیر پر مهال رامنځته شوې ځینې ستونزې حل کېږي، د ناستو جوړېدو اغېز یې د اړوند ارګانونو د کاري بهیر په تړاو مثبت وبله، د ارګانونو ترمنځ متقابل درناوی یې وستایه او د دوام هیله یې وکړه. د استیناف محکمې رئیس دې ته په اشاره چې د اسلامي شریعت او هیواد د نافذه قوانینو په مراعاتولو سره د افغانستان خلکو ته غوره خدمت ترسره کولای شو وویل، په دغه ډول ناستو کې د څارنوالۍ او عدلیې ریاستونو د رئیسانو نه ګډون د اصولو خلاف عمل دی، ټینګار یې وکړ چې یاد رئیسان دې هڅه وکړي چې په راتلونکې ناستو کې ګډون وکړي.

وروسته د ښاري محکمې رئیس مولوي نورالله (حماد) غونډې ته وینا وکړه وویل، څلور ارګانونه (محکمه، څارنوالی، عدلیه او محبس) چې کارونه یې مشترک دي باید اصولو ته جدي پاملرنه وکړي، که زموږ چارې په همغږۍ ترسره شي اجراءات به مو ورځ په ورځ ښه کېږي. په همدې ډول د ناستې د درېمې اجنبا مطابق د لومړۍ برخې: «څارنوالۍ ریاست ته د ۱۴۴۳/۴/۱۵ نېټې د (۶۴۹) شمېرې مکتوب د متن، ولایت مقام ته د ۱۴۴۳/۱۲/۱ نېټې د (۴۵۸) شمېرې مکتوب په اړه چې اصل یې د څارنوالۍ ریاست لخوا صادر شوی و او په متن کې یې راغلي (د اړوند ارګانونو د چارواکو د هدايت مطابق له څارنوالۍ پرته هېڅ ارګان د مجرمینو د توقیف حق نه لري چې کشف او نیول یې د امنیتي، کشفی او استخباراتي ارګانونو دنده

د متحدالمآل ګڼه: ۲۰

نېټه: ۱۴۴۳/۱۲/۲۹ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

وبعد: د سترې محکمې د دارالانشاء ریاست د متحدالمآل نمبر (۱۷) مورخ ۱۴۴۳/۱۱/۱۲ هـ ق په تعقیب لیکو:

د افغانستان اسلامي امارت سترې محکمې د دېوانونو د صلاحیتونو د تعیین لپاره یو جدول ترتیب کړ او د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم مقام ته یې وړاندې کړ چې د مشرتابه محترم مقام لخوا موضوع د سترې محکمې معاونیت او د جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست ته راجع شوه، یاد معاونیت په تاریخ ۱۴۴۳/۱۱/۲۵ هـ ق د جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست او د سترې محکمې معاونیت په دفتر کې د جنوب غرب زون د تمیز عالي ریاست رئیس او معاون صاحب د سترې محکمې تر مشرۍ لاندې (د تمیز عالي ریاست د دېوانونو رئیسانو صاحبانو، اعضاوو، دکندهار د مرافعه محکمې رئیس صاحب، د یادې محکمې د ځینو دېوانونو رئیسانو صاحبانو او اعضاوو) په ګډون جلسه دايره کړه او د سترې محکمې په پورته ذکر شوي جدول کې د موضوعاتو د (زیادت، تعدیل او حذف) په باره کې خپل نظر څرګند کړ چې د مکتوب نمبر (۸۴۹) مورخ ۱۴۴۳/۱۱/۲۸ هـ ق په توسط یې د مشرتابه محترم مقام ته وړاندې کړ، د مشرتابه

دفاع ترسره شي.

د حقوقي مرستو امریت وړاندیزونه:

- ۱- محاکم دې په خپلو قضائي ناستو کې حقوني د حقوقي مرستو امریت ته هم بلنه ورکړي.
- ۲- قضیو ته د رسېدنې بهیر باید چټک شي.

گزارش فعالیت و کارکرد های محاکم استیناف ولایت کابل

شده، در مورد (۹) جلد دوسیه به قرار قضائی اجراءات به عمل آمده و باقی مانده تحت کار می باشد.

محکمه ثبت اسناد و وثایق حوزه های اول، دوم و سوم:

در محکمه وثایق حوزه اول طی برج های حمل و جواز سال ۱۴۰۱ به تعداد (۳۹۰) وثیقه نکاح خط، وکالت خط، اقرار خط، تضمین خط و وصایت خط اجراء گردیده است.

در محکمه وثایق حوزه دوم طی برج حمل و شور سال ۱۴۰۱ به تعداد (۷۱۴) وثیقه اقرار خط، حصر وراثت، نکاح خط، وصایت خط، وکالت خط، نفقه خط و مثنی قباله قطعی اجراء گردیده است.

در محکمه وثایق حوزه سوم طی ربع چهارم سال ۱۴۰۰ به تعداد (۱۳۲۷) وثیقه نکاح خط، وکالت خط، اقرار خط، نفقه خط و وصایت خط اجراء گردیده است.

محکمه ابتدائیه ولسوالی شکر دره:

گزارش اجراءات این محکمه در بخش های جزائی و حقوقي از آغاز کارش الی ۱۴۴۳/۱۱/۱۲ به شرح ذیل مواصلت ورزیده است:

در بخش حقوقي: در این بخش به تعداد (۱۹۴) قضیه وارد گردیده که از جمله (۱۳) قضیه آن فیصله شده، به تعداد (۱۳) قضیه به قرار قضائی اجراءات به عمل آمده، (۴) قضیه مسترد مکتوبی، (۱) قضیه به اصلاح و صلح، (۱) قضیه تبدیلی محکمه گردیده و به تعداد (۶۳) قضیه تحت دوران قراردارد.

در بخش جزائی: در این بخش به تعداد (۷) قضیه وارد شده که از جمله به تعداد (۶) قضیه آن فیصله شده، و به تعداد (۱) قضیه آن تحت دوران قراردارد.

گزارش فعالیت و کارکرد دېوان رسیده ګې به قضایای تجارتي استیناف، محکمه اختصاصی ابتدائیه رسیده ګې به جرایم مواد مخدر و مسکرات، دېوان مدنی محکمه ابتدائیه زون سوم، محکمه ثبت اسناد و وثایق حوزه های اول، دوم و سوم شهر کابل و محکمه ابتدائیه ولسوالی شکر دره به شرح ذیل مواصلت نموده است:

دېوان رسیده ګې به قضایای تجارتي استیناف:

پس از روی کار آمدن نظام امارت اسلامی کار این دېوان به تاریخ ۱۴۴۳/۵/۱۶ آغاز و با در نظر داشت ملاحظات و بررسی به تعداد (۱۳۳) جلد دوسیه در این دېوان از قبل موجود بوده و به تعداد (۶۶) جلد دوسیه از شروع کار مواصلت نموده است. که از جمله (۱) دوسیه آن فیصله شده، به تعداد (۷) دوسیه مکتوبی مسترد شده، در مورد (۱۴) دوسیه به قرار قضائی اجراءات بعمل آمده و باقی مانده تحت کار می باشد.

محکمه اختصاصی ابتدائیه رسیده ګې به جرایم مواد مخدر و مسکرات:

در این محکمه از آغاز کارش الی ۱۴۰۱/۳/۳ به تعداد (۸۶) جلد قضایای هیروئین، تریاک، چرس، مت امفتامین و مشروبات الکولی وارد شده که از جمله (۵۷) قضیه آن فیصله شده، (۲) قضیه مسترد مکتوبی و (۲۷) قضیه آن تحت کار می باشد. در قضایای فوق (۱۳۷) نفر محکوم گردیده: که از جمله به تعداد (۸۷) نفر آن به حبس الی یکسال محکوم به مجازات، (۲) نفر محکوم به حجز و به تعداد (۱۱) نفر برائت حاصل نموده اند.

دېوان مدنی محکمه ابتدائیه زون سوم:

در این دېوان از تاریخ ۱۴۴۳/۳/۳۱ الی ۱۴۴۳/۹/۱۸ (۱۲۴۱) جلد دوسیه وارد شده که از جمله به تعداد (۶۷) جلد آن فیصله شده، (۱۷۲) جلد دوسیه مکتوبی مسترد